

DE KRUISBANIER IN PAPOEA-LAND

door M. C. CAPELLE

Een grote groep mannen staat nieuwsgierig toe te kijken. Wat is dat toch vreemd! Kijk wat er gebeurt! — en ze wijzen elkaar naar de kust. Angstig en schuw gluren ze vanachter het dichte struikgewas.

Ja, het is ook vreemd. Daar zijn even geleden een tweetal mannen aan land gekomen — blanke mannen zijn het. En het lijkt, of ze helemaal niet van plan zijn om weg te gaan. Het schip, dat hen hier heeft gebracht, zeilt langzaam van de kust weg. Zullen die twee vreemdelingen hier dan heus blijven...?

De mannen, die daar tussen het dichte struikgewas zo nieuwsgierig toekijken, zijn Papoea's. Zo heten de bewoners van Nieuw-Guinea, het grote eiland hier ver vandaan, waar de Nederlandse vlag wappert. Maar o, wat zien die Papoea's er griezelig uit! Hun huid is donker van kleur, haast zwart. Op hun hoofd hebben ze een grote bos krullend haar... en hun neus is wel het griezeligst van al! Die hebben ze versierd met de tand van een roofdier. Dat vinden die Papoea's zo mooi! Daar zijn ze erg trots op en het is een eer, het grootste voorwerp door zijn neus te hebben geboord. Verder hebben ze nagenoeg geen kleren aan; die hebben ze hier trouwens ook niet nodig, want het is er altijd warm.

Maar waar kijken ze toch zo naar...? En waarom blijven ze zo angstvallig in het struikgewas...?

Het zijn de twee blanke vreemdelingen, die hun nieuwsgierigheid en achterdocht hebben opgewekt. Ze zijn hier onbekend, dat is dadelijk te zien. Nu, dat is ook zo: de beide blanken hebben vandaag — de kalender wijst aan dat het 5 Februari 1855 is — voor het eerst voet aan wal gezet op dit grote eiland Nieuw-Guinea. En ze zijn van plan, hier ook te blijven, want de zendelingen Ottow en Geissler — zo heten ze — willen aan de heidense Papoea's van de Here Jezus vertellen. Ze

weten niets van het land, waar ze nu zijn; en ze weten ook niets van de mensen, die hier wonen. Maar één ding weten ze heel goed: dat de Here Jezus óók gestorven is voor de heidense Papoea's...

Kijk toch, wat die vreemdelingen nou doen! De Papoea's achter de struiken zijn zo verbaasd, dat ze hun halzen rekken om nog beter te kunnen zien: die twee blanken knielen op het strand neer...

Nee hoor, daar begrijpen ze niets van. De Papoea's weten ook niet, dat de beide zendelingen hun God vragen of Hij hen wil helpen nu ze voor het eerst in dit vreemde land staan. Hun werk zal zo moeilijk worden als ze straks aan de heidenen het Evangelie gaan brengen. Ze hebben Gods hulp zo hard nodig.

Dan staat zendeling Geissler op; de ander volgt zijn voorbeeld — en dan zien ze tussen de struiken de kroeskoppen van de Papoea's. Dat zijn dus de mensen, onder wie ze nu zullen gaan wonen.

„Laten we er heen gaan...“ stelt zendeling Ottow voor. Zo gebeurt — maar als de Papoea's zien dat ze hun richting gaan, maken ze allemaal dat ze wegkomen. Nee, die blanke vreemdelingen moeten niet al te dicht in hun buurt komen; daar voelen ze niets voor — en in een wip zijn ze tussen de struiken verdwenen.

Daar staan nu de beide zendelingen. Ze zijn er beduusd van, zo gauw die Papoea's weg waren.

Voorlopig kunnen ze wel in een oude loods wonen, die aan het strand staat. Maar zo gauw mogelijk moeten ze toch een eigen huis trachten te bouwen — en de volgende dag beginnen ze daar al mee. Wat is dat moeilijk! Ze zijn heus wel werken gewend, hoor. Maar het werk in dit hete klimaat is vreselijk vermoeiend! De zon staat aan één stuk door boven hun hoofden te branden en telkens moeten ze hun gezicht afvegen. 't Valt ook niet mee om een stuk grond in het

bos schoon te kappen. En... er is niet één Papoea die wil helpen! Ze zijn wel nieuwsgierig hoe die vreemdelingen he doen, en aan alle kanten staan ze toe te kijken. Maar een hand uitsteken en óó een paar bomen vellen... ho maar! Da denken ze niet aan! En als een van de blanke mannen iets tegen hen zegt, draaien ze hem pardoos de rug toe; het is duidelijk, dat ze niets met hen te maken willen hebben.

Doodmoe zijn Geissler en Ottow als ze tegen de avond met het werk ophouden. Eindelijk, eindelijk kunnen ze dan wat gaan rusten!

Rusten...? 't Mocht wat! Zodra ze in de oude loods zijn, worden ze omringd door een dikke zwerm muggen. Dat zijn geen muggen zoals wij die kennen en die op zomeravonden ons hinderen. Ze zijn veel gevaarlijker, want ze kunnen de mensen ziek maken. Het zijn malaria-muskieten. En in de oude loods steken ze de blanken, waar ze hen kunnen raken. 't Is vreselijk!

De beide zendelingen worden ziek. Maar het werk moet voort! Ze hebben geen tijd om ziek te zijn! En 's morgens staan ze al weer vroeg op, van onder tot boven bedekt met kleine, gezwollen beten van de malaria-muggen.

Het wordt hun al gauw duidelijk dat ze een prauw moeten hebben. Zonder zo'n vervoermiddel kun je hier immers niets beginnen? Maar hoe moeten ze aan een prauw komen?

„We maken er zelf een...“ stelt zendeling Ottow voor. „We doen het net als de Papoea's; dan kan het immers niet verkeerd gaan!“

Goed, ze zullen een prauw maken. Eerst hakken ze een grote boom om, en precies zoals de Papoea's het doen, gaan ze de stam uithollen. Dat is een geweldig karwei, maar ze houden vol. En ze zien hun kleine vaartuig met de dag groeien.

Maar waarom hebben de Papoea's toch zo'n schik? Waarom staan ze de hele dag gnuivend toe te kijken en stoten ze elkaar gegelend aan...? De zendelingen begrijpen er niets van, en ze besluiten zich er ook weinig van aan te trekken. Ze kunnen ook niet verstaan wat de inboorlingen tegen elkaar zeggen. Die taal is hun onbekend.

Eindelijk breekt de grote dag aan, waarop hun eigen prauw te water zal worden gelaten. Maar o, wat is dat een teleurstelling! De prauw, waar ze zo op hebben gezwoegd, kan niet varen! Hebben ze dan toch iets verkeerd gedaan?

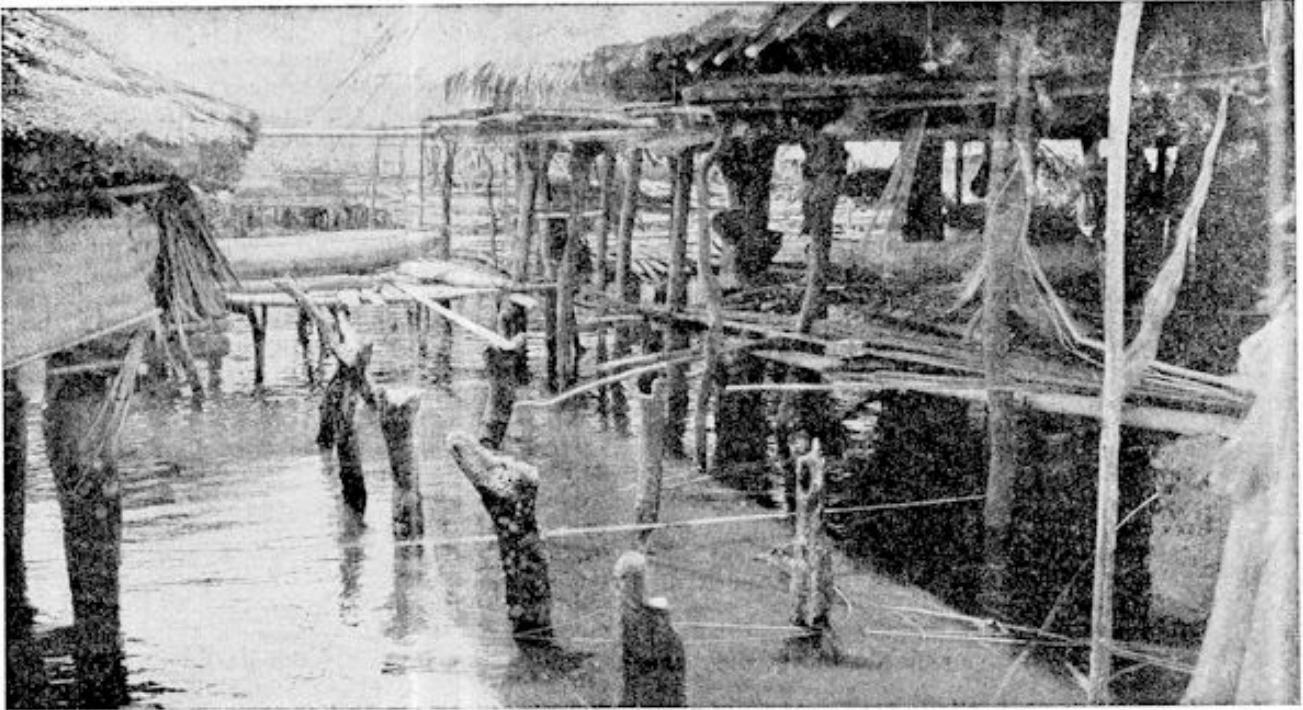
De vrolijkheid van de Papoea's kent nu helemaal geen grenzen. Ze slaan zich op de knieën van pret. Haha, die domme blanken! Ze hebben het al dadelijk gezien! De vreemdelingen hebben een verkeerde boom omgekapt — een boom, waarvan je onmogelijk een prauw kunt maken!

Maar... er is niet één Papoea, die dat aan de zendelingen vertelt. Ze laten hen zwoegen en hebben groot leedvermaak tot de zendelingen ten einde raad maar een prauw van de inboorlingen kopen.

Nee, de moeilijkheden van die eerste zendelingen in Papoea-land zijn niet te

Vissende Papoea's. Met hun speren vangen zij de vissen

Een Papoeadorp aan het Sentanimeer

tellen. Als de Papoea's hun schuwheid en wantrouwen wat te boven komen, gaan ze naar de blanken toe. Nieuwsgierig bestasten ze wat Ottow en Geissler bij zich hebben; hun gereedschappen en hun kleren. Ze kunnen nergens afblijven. En ze spreken een taaltje, waar de beide blanken geen touw aan kunnen vastknopen. Hoe moeten ze in vredesnaam ooit aan deze mensen het Evangelie brengen...? Het zijn koppensnellers en zeeroovers, en hoe zullen ze woorden als liefde en vergeving leren verstaan...?

Het hete klimaat — de zware regenval — de moordende malaria — het is haast niet langer uit te houden! Telkens weer komen er koortsaanvallen; die koorts mat hen af — en hulpeloos liggen ze in hun armelijke hut.

Komen de Papoea's nu niet helpen...? Ja, ze komen wel — maar niet om te helpen. De hele dag is het huis van de zendelingen vol mannen en vrouwen. Ze gaan gehurkt op de grond zitten en kijken maar naar de beide doodzieke mannen. Ze zijn nieuwsgierig hoe dit moet aflopen. Zo liggen Ottow en Geissler, weken lang, te wachten op het einde... Hun lijden is onbeschrijfelijk.

Langzaam, heel langzaam leren ze de Papoea's verstaan, en ze kunnen zich ook al wat beter verstaanbaar maken. Eindelijk komt er hulp; uit Holland komen nog meer zendelingen om onder de Papoea's te werken... maar dan is zendeling Ottow al gestorven.

En die anderen, die gekomen zijn? De één wordt dadelijk zo ernstig ziek, dat hij hier niet langer kan blijven; een ander is zo teleurgesteld, dat hij spoedig naar Nederland teruggaat.

Maar er komen wéér anderen — om met elkaar dit eiland voor Koning Jezus te veroveren. O, het is zo moeilijk. De mensen willen niet naar hen luisteren. Er

is veel gebed en een groot geloof voor nodig om hier te blijven!

Vijftig jaar wordt er gewerkt — en als dan wordt bekeken hoe veel mannen en vrouwen nu al naar Nieuw-Guinea zijn gegaan, dan blijkt... dat er meer graven van zendingsarbeiders dan gedoopte Papoea's zijn. En toch gaan ze verder met het werk! God heeft hen hier immers gebracht?

Ze werken verder op eenzame, afgelegen plaatsen, waar geen andere blanken in de buurt zijn. Er is een zendeling, die al zijn kinderen een voor een zelf moet begraven, zijn vrouw wordt krankzinnig... en als hem gevraagd wordt, of hij maar niet beter doet, het werk op te geven, zegt hij: „Opgeven het werk? Nee, dat niet, want de oogst komt! Dat geloof ik zeker!”

En de oogst is gekomen — na 50 jaar zwoegen! Dat was in 1906. Toen begon het Evangelie baan te breken. Toen was het als een vuur, dat op verschillende plaatsen tegelijk wordt aangestoken.

Het begon op het eiland Roen; daar werd voor het eerst met het heidendom gebroken. Amuletten, korwars en andere heidense voorwerpen werden in een groot vuur op het strand verbrand.

't Was zo'n wonderlijk begin. Een jongen, die vroeger bij een zendeling in huis was geweest, maar nog allerminst Christen was, had een droom gehad, die hij na een ernstig ongeval kort voor zijn dood vertelde: hij beweerde dat hij over drie dagen zou sterven en dus nog een korte tijd kreeg om het Evangelie van Jezus Christus aan te nemen. Ieder, die de zieke jongen bezocht, kreeg deze droom als een waarschuwing te horen.

Van dat ogenblik af was het niet langer een ploegen op rotsen. Van alle kanten kwamen de Papoea's tot de zendelingen. Een nieuwe tijd brak aan. Vijftig jaar was er gewerkt alleen met geloof

in de oogst, die eenmaal komen zou. En nu opeens was er zo'n overvloed, dat er geen mensen genoeg waren om te oogsten. Duizenden Papoea's werden Christen... Het was een wonder, voor velen onbegrijpelijk!

Er zijn nu na een eeuw zendingsarbeid op Nieuw-Guinea al meer dan 400 gemeenten en ongeveer 140.000 Papoeese Christenen. Maar... er wacht nog veel werk! Honderdduizenden in de onbekende binnenlanden hebben de naam van Jezus nog nooit gehoord. Zo gaat op Nieuw-Guinea de strijd voort om mannen en vrouwen tot blijde en vrije kinderen van God te maken!

ZOEKPLAATJE

Waar is de oude vrouw, die vanmorgen het bos inging?

